

ons door onverdiende aanneming wordt meegedeeld. Daarop hebben wij dus wel te letten, wanneer Lukas hier den eersten mensch noemt, van wien wij allen afstammen. En daarin hebben wij de voorzienige leiding des H. Geestes te erkennen. Want God heeft onze verlossing in Jezus Christus willen bewijzen, niet door den mond van een enkelen Evangelist, maar Hij heeft aan ieder zijn aandeel toegeedeeld, zoo dat Hij wilde, dat Mattheüs voor ons de getuige zou zijn, dat Jezus Christus het gezegende zaad was, waarop Abraham volgens de belofte had gehoopt. Lukas daarentegen komt ons verklaren, dat hierin geenszins een belemmering voor ons ligt om met Hem verbonden te worden en allen saam in Zijn lichaam opgenomen te worden, want Hij is de zoon van Adam zelf. Ook daarom staat er, dat Adam is geweest de zoon van God, om uit te drukken, dat men zich niet verbazen moet, zoo God heel het menschelijk geslacht wilde vrijkoopen. En waarom? Want wij zijn Zijn maaksel. Weliswaar moet Hij ons herscheppen, want wij zijn zoo misvormd, dat Hij ons niet meer erkent, zooals wij dezer dagen gezien hebben, wanneer Hij zegt, dat het Hem berouwt den mensch gemaakt te hebben. Wij worden dus vanwege de zonde, die in ons is, door God verworpen. Maar toch wordt Adam niet zonder reden zoon van God genoemd, want God heeft hem geschapen en geformeerd. Welnu, naardien wij van hem afstammen, al zijn wij nu in zulk een verderf gevallen dat wij er in zouden moeten omkomen, en al houdt de duivel ons gevangen en al zijn wij tot den eeuwigen dood veroordeeld, moet men zich dan verbazen, zoo God ons in medelijden aanschouwt en ons in onze ellende wil te hulp komen? Want Hij heeft ons in Adam in zulk een zuiverheid geschapen, dat wij als Zijn kinderen gerekend worden. Weliswaar was het Zijn goed recht ons te onterven, maar Hij wil ons in de erfenis doen deelen, zooals een vader, die zijn kinderen ontbiedt. Wij zien dan, hoe in alles en overal de Heilige Geest ons niet heeft willen vermaken met nuttelooze speculatie's, maar ons daar heeft willen brengen, dat wij gemeenzamen toegang hebben tot onzen Heere Jezus Christus, en niet twijfelen of Hij leidt ons altijd tot God Zijn Vader, geeft ons daar altijd goeden ingang en opening en maakt, dat al onze gebeden worden verhoord, en doet ons eindelijk komen tot dat glorierijk geluk, als God ons zal erkennen als Zijn kinderen, opdat wij mogen genieten van de erfenis van het hemelsche koninkrijk, gelijk Hij het ons beloofd heeft.

Mattheüs I: 18 - 21

De geboorte van Jezus Christus was nu aldus: Want, als Maria, Zijne moeder, met Jozef ondertrouwd was, eer zij samengekomen waren, werd zij zwanger bevonden uit den Heiligen Geest.

Jozef nu, haar man, alzo hij rechtvaardig was, en haar niet wilde openbaarlijk te schande maken, was van wille haar heimelijk van zich te laten.

En alzo hij deze dingen in den zin had, zie, de engel des Heeren verscheen haar in den droom, zeggende: Jozef, gij zoon Davids, wees niet bevreesd, Maria, uwe vrouw, tot u te nemen. Want hetgeen in haar ontvangen is, dat is uit den Heiligen Geest.

En zij zal eenen zoon baren, en gij zult zijnen naam heeten Jezus, want hij zal zijn volk zalig maken van hunne zonden¹⁾.

Gelijk wij hierboven onderwezen zijn, dat onze Heere Jezus Christus waarachtig mensch geworden is en God geopenbaard in het vleesch, opdat ons geloof kon rusten op de broederlijke vereeniging, die tusschen Hem en ons is, zoo wordt ons nu wederom getoond, dat Hij afgezonderd is geweest van den gewonen rang der menschen. Want Hij was zoon van Adam, d.w.z. afstammend uit het menschelijk geslacht, en toch niet op gewone wijze, maar Hij is ontvangen van den Heiligen Geest. Want Hij is de fontein, waardoor wij gereinigd moeten worden van al onze smetten. En hoe zou Hij reinheid aan arme zondaren kunnen geven, wanneer Hij niet alle volmaaktheid in Zich bezat? Twee dingen zijn vereischt in den Zoon van God, om jegens ons als middelaar te kunnen optreden,

¹⁾ Calv. Opera, XLVI, 247—260.

eenerzijds dat Hij met onze natuur verbonden werd, ja waarachtig mensch werd, onderworpen aan al onze zwakheden, uitgenomen de zonde, om er deernis en medelijden mede te hebben en ook om God Zijn Vader gehoorzaamheid te bewijzen, een dienstknechtsgestalte aangenomen hebbende, zooals Paulus zegt, onderworpen onder de Wet, ja haar ten volle vervullende. Dat moest, terwijl Hij toch vrij was van de zonde en geen smet in Hem gevonden werd. Want Hij is (zooals de Apostel in den brief aan de Hebreëen zegt), niet gelijk geweest aan de oude Hoogepriesters, die eerst voor hun eigen zonden offeranden hebben geofferd en daarna voor de zonden des volks, maar Hij heeft Zichzelf geofferd, niet omdat Hij er voor Zichzelf behoefte aan had noch als wedervergelding voor eenige zonde die Hij zou hebben bedreven, maar Hij heeft betaald wat Hij niet schuldig was. Hij heeft zich borg voor ons gesteld. Dit wordt ons hier door Mattheüs verhaald, nl. wat staat in dit artikel van ons geloof: dat Jezus Christus ontvangen is van den Heiligen Geest. Wij hebben dat reeds gezien in het Evangelie naar Lukas, maar hier is er een bredere verklaring van. Want hierboven is gezegd, dat de engel aan de maagd Maria heeft aangekondigd, dat zij Gods Zoon zou ontvangen, Die de Verlosser van het volk moest worden. Maar nu wordt deze boodschap aan Jozef bevestigd. En dat geschiedt om ons te bevestigen, wat wij nu reeds hebben gezien, opdat ons geloof daarin te zekerder zij. Want we hebben hier twee authentieke getuigen, nl. Mattheüs en Lukas, die als met één mond erover spreken. Zoo zien we dan eenerzijds de maagd Maria, die verzekering ontving van den engel, en Jozef op zijn beurt ook; en God heeft hen besteld, opdat wij te voller zekerheid zouden hebben van hetgeen voor onze zaligheid vereischt werd.

Nu staat er: De geboorte van Jezus Christus was nu aldus. Niet, dat Mattheüs de geschiedenis van de geboorte verhaalt, maar hij toont ons aan, hoe Jezus door Jozef erkend is Zoon van God te zijn. Want Jozef (zegt hij), die de maagd Maria ondertrouwd had, hoewel hij nog niet met haar woonde, en zij nog niet samen een huishouding hadden opgezet, bemerkte, dat zij zwanger was. Nu zegt Lukas wel (en hij stemt daarin overeen met Mattheüs), dat zij zwanger werd bevonden van den H. Geest, maar van Jozef wordt gezegd, dat hij merkte, dat zij zwanger was, terwijl hij niet wist hoe. Hierin zien wij, dat de heilige Maagd deze innerlijke bescheidenheid bezat, dat zij zelfs niet heeft durven bekendmaken, wat haar van den

hemel af was betuigd. De engel was van God gezonden, en toch verzwijgt zij het. Zij is wel naar Elizabeth gegaan, omdat God haar daar een onderpand gaf om haar te meer zekerheid te geven, en om voor zich zelf een gedenkstuk te hebben in wat aan Elizabeth gebeurd was. Zelfs was er de profetie, die haar, zooals wij vroeger al gezien hebben, veel dienst bewees. Maar al is dit zoo, zij durft niet openbaren wat haar in 't geheim was gezegd, en bewaart het als een schat, totdat de geschikte tijd is gekomen, en zij verdraagt liever in smaad en schande te zijn bij de menschen, als een hoereester, zoodat zelfs Jozef daaraan gedacht heeft. Zij verdraagt het liever zoo geminacht te worden dan verder te gaan dan betaamde, aangezien niet op deze conditie de engel haar deze boodschap gebracht had, dat zij die overal zou bekend maken. Zij moest haar uur beiden, en de plicht was haar niet door God opgelegd, dat zij het Evangelie moest verkondigen, maar zij schikt zich er toe, al de smaadheden te ontvangen, naar God behaagde, totdat haar onschuld bekend werd en God zelf de eer en de majesteit van Zijn eenigen Zoon handhaafde.

Nu staat er nadrukkelijk, dat Jozef, alzo hij rechtvaardig was en Maria, zijn ondertrouwde vrouw, niet wilde openbaar te schande maken, besloot zich terug te trekken en als in een schuilhoek te vluchten. Merken we wel op, dat deze lof, die aan Jozef gegeven is, dat hij rechtvaardig was, meebrengt, dat hij niet wil verdragen, dat een vrouw een hoer is en dat dit door zijn schuld verborgen wordt. Hij kon niet anders denken, totdat het hem van den hemel geopenbaard wordt dat zijn vrouw zwanger is door de verborgen kracht des H. Geestes. Hij kon, zeg ik, niet anders denken dan dat zij een hoereester is. Als hij dan toch verder met haar had gewoond en dat was zoo gebleven, dan is zeker, dat hij voor koppelaar diende en het kwaad verborg door het te voeden. Het was toch een misdrijf, dat door Jozef niet kon verborgen worden, omdat hij rechtvaardig was, d.w.z. God vreest en de vroomheid hooghoudt. Hij wil dan ook geen gebruik maken van deze laagheid, dat hij de zonde begraaft en oorzaak is dat het kwaad alzo ongestraft blijft. Hij kan daarin niet toestemmen. En toch, aangezien hij ook zijn menschelijk gevoel heeft en hij van Maria, die hij ondertrouwd heeft, houdt en zonder twijfel ook uitnemende deugden in haar vond, wordt hij teruggehouden, zoodat wij hem in verschrikkelijke moeilijkheden vinden. Eenerzijds is zijn slotsom, dat het hem niet geoorloofd is het

kwaad te verbergen. Anderzijds denkt hij ook: Wat zal het worden, als ik dit arme meisje te schande maak en het in den dood voer? Want echtbreuk was in dien tijd een halsmisdaad, en dat gold ook voor ondertrouwde meisjes, die nog niet in het huwelijk waren getreden: van dat zij trouw beloofd hadden, werden zij ter dood gebracht evenals gehuwde vrouwen. Welnu, Jozef huilt er voor terug, dat op zijn mededeeling dit arme meisje zal sterven. Zoo houdt hij dan een middenweg en verkiest zichzelf te verbannen en zich buitenslands terug te trekken en ergens onbekend te zijn en daar zijn handwerk te beoefenen en arm als een vluchteling te leven. Dat doet hij liever dan zijn vrouw te schande te maken. Hieruit hebben wij mee te nemen, dat wij het kwaad niet moeten verbergen om het te voeden. Wel zijn wij niet verplicht, wanneer wij in het geheim iets hebben vernomen, oogenblikkelijk het op straat uit te schreeuwen, want er zijn heel wat feiten, die men vertrouwelijk gaat mededeelen. Daarom zegt Jacobus ook, dat wij onze misdaden elkander moeten belijden, opdat wij daaruit aanleiding nemen om te bidden voor hem, die ons zijn verslagenheid bloot gelegd heeft. Als dan ook iemand mij een zwakheid die in hem is gaat ontdekken, zal ik, als ik die ga bekend maken, wreed zijn en in alle opzichten trouweloos. Maar hier is de questie het kwaad niet te bewimpelen, wanneer er kwade gevolgen uit voortkomen zouden. Want als Jozef een kind had aanvaard dat het zijne niet was, was dat omkeering van elke orde en een verfoeilijke zaak alzoo valsch kroost onder te schuiven. Dat allereerst. En dan, nadat Jozef een zoodanig kwaad verdragen en stil gehouden had, was het waar-schijnlijk altijd van kwaad tot erger gegaan. Hij was dan oorzaak van veel andere zonden, die waren bedreven, als hij het niet had voorkomen. Kortom, wij zien hier een middenweg tusschen een dwaas medelijden, dat velen zullen hebben, en een de perken te buiten gaande strengheid, waarmee anderen zullen bezoedeld zijn. Want moeilijk kunnen wij maat houden, wanneer wij eens anders fouten moeten berispen of ze moeten openbaren. Sommigen gaan er in den blinde toe over, andere zullen zich door onzuivere harts-tochten laten leiden. Hoe zal zich tegenwoordig bij de meesten deze ijver openbaren? Sommigen zullen op de loer liggen en meenen heel wat gedaan te hebben, wanneer zij een verborgen zaak kunnen ontdekken. Weer anderen zullen alles uitkramen, zoodat men ziet, dat er geen liefde is. Er staat geschreven, dat de liefde menigte van zonden zal bedekken, niet maar een of twee maar vele. Maar die

ijveraars, die niets kunnen verdragen en groote levenmakers zijn, gaan de maat te buiten en toonen, dat zij al te onmenselijk zijn. Daarentegen moet men altijd letten op hetgeen Paulus zegt. Hij wil niet, dat wij vleien die zich misgaan hebben, noch hunne zonden bedekken, maar dat wij, ze verbeterend, zachtheid en lankmoedigheid gebruiken. En waarom? Omdat een ieder (zegt hij) moet toezien, of hij zelf niet even goed eenige verzoeking heeft. Zoo hebben wij noodig, dat men ons verdraagt en jegens ons die maat gebruikt. Maar al is dit zoo, toch moeten wij ook weer niet, wanneer wij dat uiterste, waarin velen feilen, hebben afgewezen, trachten de misdaden te bedekken, want dan zouden wij schuldig zijn. Wie een zaak bedekt die publiek moet gemaakt worden, zoowel met het oog op het algemeen welzijn als het voorbeeld dat hij niet moet wegcijferen, is medeplichtig aan het kwaad, zooals een heler medeplichtig is met den steler. Bij ons moet dus deze ijver zijn, die ons er toe brengt het kwaad te bestraffen, maar intusschen mogen wij niet vergeten, wat medelijden en broederlijke liefde is; en anderzijds moeten wij zóó welwillend zijn om te vergeven, dat het niet strekt tot verbergung der zonden en tot verhinderung van straf. Altijd moeten de ergernissen worden weggenomen, en men dulde niet, dat het kwaad zich verbreidt. Daartoe moeten wij, de een zoowel als de ander, komen. En wij zullen vergeefs uitvluchten zoeken; het wordt een zich bedekken met een door vocht vergaan boetekleed, wanneer sommigen zullen zeggen: ik voor mij, ik kan zoo'n ding niet verdragen, en ondertusschen zullen wij blind zijn voor vele zonden die wij hebben bedreven en zullen Gode willen behagen door op een ander acht te nemen. Vergeefs zullen wij ons in dit geval op onzen ijver beroepen, want zeker houden wij niet een regel der liefde, die al onze daden moet beheerschen. Dan, de anderen zullen heel goed kunnen antwoorden, dat zij de arme menschen niet wanhopig willen maken en hen liever met zachtheid trekken, maar intusschen staat het toch zoo, dat zij noch zorg noch lust hebben hen op den goeden weg terug te brengen en dat zij door vleierij en veinzing zich aangenaam willen maken. Leeren wij dan uit het voorbeeld van Jozef, dat wij recht en gerechtigheid niet moeten vergeten uit vriendschap voor personen, en ook niet vergeten de menselijkheid, wanneer wij een ijver tot God hebben, die ons aanspoort de zonden te bestraffen.

Dit dan over Jozef. Intusschen heeft God hem een tijdlang in zoo'n onrust gelaten. Want als Jozef tevoren onderricht was geweest en

voordat hij achterdocht had gehad, God hem betuigd had, dat zijn vrouw zwanger was door een verborgen werking des H. Geestes, dan zou, wat ons nu verhaald wordt, niet zoo'n kracht hebben als het nu heeft om ons te verzekeren van het geloofsartikel, dat Jezus ontvangen is van den H. Geest. Wij zien Jozef zelfs op gang om zijn vrouw te verlaten. En zoo kunnen wij aan hem zien, dat de duivel getracht heeft, als hij had gekund, de majesteit van den Zoon Gods te vernietigen en te maken, dat Hij niet erkend was als Zaligmaker der wereld. Jozef dan, die door deze overlegging in verzoeking werd gebracht, heeft alle geloovigen tot sterke bemoediging gestrekt. Want heden hebben wij geen aanleiding om te twijfelen, aangezien God heeft toegelaten, dat Jozef er aan getwijfeld heeft voor ons en in uiterste benauwdheid is geweest en dit besluit om het land te verlaten genomen heeft. Nu al deze dingen zijn gebeurd en God heeft een tijdlang gedaan alsof Hij niets merkte, dan is dat, opdat wij heden ten dage te opmerkzamer zouden zijn en te beter ervan overtuigd, dat Gods Zoon verschenen is, niet slechts eenvoudig als een uit de gemeenschap der menschen, maar geheiligd zijnde van zijne ontvangenis af. Weliswaar hebben wij hier geen groote schare van getuigen, maar ook zoo hebben wij te zien, welk een schat het was, toen de Zoon van God tot onze zaligheid gegeven is. Ook daarom heeft God niet gewild, dat dit oogeblikkelijk bekend werd gemaakt, wijl toen alles in de wereld zoo verward was, dat het noodig was, dat slechts een klein aantal menschen, en dan nog geleidelijk, er kennis aan kreeg, dat de Verlosser was gezonden. En anderzijds heeft God in dezen weg onze gehoorzaamheid willen beproeven, want ons geloof moet altijd op eenvoud gegrond zijn. God heeft niet allerwege de trompetten laten klinken om aan te kondigen, dat de tijd der verlossing was gekomen en dat Hij Zijn Zoon zond om de menschen van den dood te verlossen. Hij heeft slechts Johannes den Dooper gezonden, zooals beloofd was door den mond van den profeet Jesaja. En die heeft zijn ambt getrouwelijk uitgeoefend, zooals Zacharias daarvan ook getuigenis geeft. Elizabeth ook heeft in de kracht des H. Geestes daarvan gesproken, en de Maagd heeft bewaard, wat haar in het geheim werd toevertrouwd, tot de geschikte tijd gekomen was. Toch heeft Gods Zoon meer dan voldoende getuigenis gehad, als wij tenminste niet ondankbaar zijn en ons tegen God verzetten, de zekerheid die Hij ons geeft verwerpende. En zoo moeten wij leeren, ons tevreden te stellen met wat ons wordt voorgehouden in de H. Schrift om de majesteit van onzen

Heere Jezus Christus te bewijzen, en ons voegen naar God en ons door het middel dat Hem goeddunkt laten onderwijzen. En wij moeten in onze begeerten niet te ongeduldig zijn en ons niet ophouden met deze te groote nieuwsgierigheid dat we zeggen: Ik zou willen, dat dat er bijgevoegd werd, dat zulk een zaak beter bekend werd. Hoeden wij ons voor zoo'n stoutmoedigheid en leeren wij ons aan God te onderwerpen. Ziet hier, hoe wij genoegzaam verzekerd zullen worden tot onze zaligheid, dat Jezus Christus gekomen is ter verlossing der menschen; en ons geloof, alzoo in eenvoud gereguleerd, zal sterk genoeg zijn om alle krijgstuig van de hel en alle aanvallen, die Satan tegen ons op touw zal zetten, zóó te weerstaan, dat alle booze aanslagen, die hij zal kunnen ondernemen om het geloof onderstboven te werpen, het niet zullen kunnen schokken.

Laten wij nu bij de hoofdzaak komen, nl. dat de engel aan Jozef in den droom verschenen is, terwijl hij rondliep met de overleggingen, waarvan ik al sprak, en zich er voor klaar maakte naar een ver land te gaan en zich zelf te bannen uit zijn huis en uit zijn familie. De engel dan verscheen hem. Daaraan zien wij, dat het noodig is, dat God voor een tijd ons laat veront-rusten door velerlei bekommernissen, zoodat wij niet weten wat het wordt en geen uitkomst zien in onze aangelegenheden. God zal ons intusschen daar houden, weggescholen in onze duisternis, en Hij, bij Wien de volkomen klaarheid is, zal dulden, dat wij als arme blinden zijn. En waarom? Hij zal ons te beter Zijn genade laten merken, wanneer Hij ons bij ervaring geeft te verstaan, dat ons verstand niets is en wij in al ons zinnen en al onze raadslagen feilen. Wanneer wij (zeg ik) dat verstaan, zal God te meer worden verheerlijkt, en zullen wij van deze aanmatiging gebeterd worden. Want het is een der grootste zonden, die onder de menschen heerscht, als zij zich door hun inbeelding laten besturen en alles wat zij in hunne hersens gesmeed hebben, hun goed dunkt, zelfs willen, dat men hun paadje langs gaat en de anderen zich maar onderwerpen. Onze Heere moet Zijn geloovigen en Zijn kinderen reinigen, door hun de gelegenheid te ontnemen zich zoo te gronden op hun eigen verstand; zij moeten zich in zoo'n verbijstering en angst vinden, dat zij er niet erger aan toe kunnen zijn, opdat zij leeren tot Hem de toevlucht te nemen. Daarom is het zoo met Jozef gegaan, opdat wij niet denken zouden, dat God ons heelemaal heeft vergeten en verworpen, als wij soms zoo verontrust worden, dat wij als ontzet blijven staan: al kunnen wij niet onmiddellijk den weg weten om uit een of andere moeite te

ontkomen, laten wij toch alles geduldig dragen en niet twijfelen, dat te juister tijd, nadat wij als arme blinden geleid zijn, Hij ons oogen zal geven om te zien, wat ons noodig en dienstig is. Verder zegt de engel tot Jozef: Gij zoon van David, vrees niet Maria uw vrouw tot u te nemen. Door hem zoo te betitelen heeft hij hem zeker opmerkzaam willen maken, alsof hij voor hem de profetieën aanhaalde, die hem alle bekend waren. Want dat was algemeen bekend onder het volk der Joden, dat de beloofde Verlosser moest komen uit het geslacht van David. Nu was dit geslacht zoo in vernedering geraakt, dat er geen spoor noch merkteeken van eenige waardigheid meer aan was. Want Jozef was een arme timmerman. En desniettemin was hij van dit koninklijk geslacht, waaruit de Verlosser der wereld moest voortkomen, en de anderen waren niet rijker noch eerbaarder. Zoo wordt met hem een goed begin gemaakt, als de engel hem noemt: Zoon van David, alsof hij zeggen wilde: Herinner u, hoe God, toen Hij zeide dat Hij ontfermen had met Zijn volk om het te verlossen, uitgesproken heeft, dat deze genade zou voortkomen uit het geslacht van David. Weliswaar ligt nu alles in puin en verwarring, is er geen luister noch vertoon, maar, al moge dit zoo zijn, God heeft dat geslacht niet vergeten, dat Hij eens voor goed heeft gezegd en dat Hij Zich toegewijd heeft om den Verlosser der wereld voort te brengen. Versta dan dit voorrecht, dat voor u weggelegd is, en de eer, die God u heeft bewezen, toen Hij wilde, dat gij zoudt voortkomen uit dit koninklijk huis van David; en versta nu ook, dat de beloften, die gegeven zijn, niet ijdel zijn, en dat God vast is in Zijn voornemen, en dat nooit misleid is, die op Hem wacht.

Daarom voegt hij er dan ook verder aan toe, dat de Maagd een zoon zal baren, en beveelt aan Jozef hem Jezus te noemen, want Hij zal zijn volk zalig maken van hunne zonden. Zolang een vrouw zwanger is, al zijn er soms vermoedens van een jongen of een meisje, kan toch niemand dienaangaande zeker zijn. De engel doet hier dus profetisch werk, opdat Jozef dadelijk al een handteekening (om 't zoo uit te drukken) hebbe om te beter verzekerd te zijn, wanneer hij zal zien, dat de maagd Maria, zijn vrouw, een zoon ter wereld zal brengen. Dit is hem dan ook van veel dienst geweest. En nog heden is 't ook ons van veel nut. Want hoewel deze boodschap vertrouwelijk aan Jozef gebracht is, toch werd ze voor ons opgeschreven, en Jozef is er ons getuige van. En God wil, dat heden deze profetie bekend zij,

opdat wij er door opgebouwd worden en wij onzen Heere Jezus Christus aannemen, als ons door de hand Gods Zijns Vaders aangeboden, zelfs vóór Zijne geboorte en vanaf den tijd, dat Hij nog verborgen was in den moederschoot. Maar wat volgt, is van nog grooter gewicht, nl. dat aan Jozef bevolen wordt, den zoon, die zal geboren worden, Jezus te noemen. De reden staat er ook bij opgeteekend, nl. dat Hij Zijn volk zal zalig maken van hunne zonden. Nu zien wij allereerst (zooals hierboven al behandeld is), dat de naam Jezus aan onzen Zaligmaker niet op goed geluk af gegeven is noch zooals kinderen dikwijls naar den wil van hun vaders genoemd worden, maar het is een naam, die uit Gods mond is voortgekomen. Verstaan wij dan, dat het zijn vrucht meebrengt, hoe Hij hier wordt genoemd. Jezus, dat is zooveel als Verlosser; want de naam komt van een woord, dat verlossen beteekent. Ziet dan Gods Zoon als Verlosser betiteld om aan te toonen, dat Hij niet tevergeefs onze natuur heeft aangenomen om mensch te worden, maar dat het tot onze zaligheid is. Nu moet dat noodig voor ons zoo vast staan, dat wij kunnen strijden tegen den duivel en de wereld en tegen alles wat ons zou kunnen voorkomen om de glorie van Gods Zoon te verdonkeren. Ziet dan, waarom het voor ons vereischte is te weten, dat het God was, Die dezen naam aan onzen Verlosser gegeven heeft, dat Hij heeft gewild, dat Hij kwam in hoedanigheid van Zaligmaker. Want het was niet genoeg geweest, dat Hij ons was gegeven; wij moeten ook weten, waarom en met welk doel, welke Zijne beteekenis was te onzen opzichte en welke de weldaden zijn die Hij ons heeft verworven. Dat raakt dus de autoriteit, die noodig is, opdat ons geloof in God ruste. Want wanneer wij daarvan afraken, zal er stellig geen zekerheid zijn. Deze waarheid zal slechts in God gevonden worden. Weliswaar zal zij wel allerwege verspreid worden, maar het gaat er mee als met de stralen van de zon, die zich over heel de wereld verspreiden, maar al is dat zoo, de klaarte komt intusschen van dat hemellichaam daar boven. Zoo is het ook met de waarheid, die ons toevloeit van Hem, Die er de eenige fontein en bron van is, nl. God. Ziet dan, wat wij hebben op te merken, telkens en zoo vaak het woord Jezus wordt uitgesproken, dat wij weten, dat die naam niet uitgevonden is naar den smaak der menschen, maar dat God heeft willen toonen en uitdrukken, waarom Hij ons Zijn eeniggeboren Zoon gaf. Weliswaar zijn er oudtijds onder de bedeeeling der Wet geweest, die dezen naam hebben gedragen, maar dat was als in schaduw. Neem Jozua, die het volk

de erfenis en het bezit van het land Kanaän heeft binnengeleid: hij kreeg daarvan dezen naam. Want wat wij uitspreken als Jezus, is hetzelfde als Jozua. Sommige warhoofden hebben hun onkunde bewezen, terwijl zij hier voor scherpzinnig wilden doorgaan, want zij voeren aan, dat het niet aannemelijk was, dat die naam ook gemeen was aan zondaren; maar, van alle tijden af is wat de Hebreëen hebben uitgesproken als Jesoa, door de Grieken als Jezus uitgesproken. Het is daarom klinkklare dwaasheid geweest, tot zulke speculatie's te vervallen. Het zij ons dan ook genoeg, dat sommigen onder de Wet inderdaad zoo zijn genoemd, maar in schaduw en figuur. Nu is het een naam, die moet gereserveerd worden voor den Zoon van God. Het zou heiligschennis zijn, wanneer men nu nog de kinderen Jezus ging noemen. En inderdaad, wanneer onder de Wet die naam aan sommigen gegeven is, was dat niet, omdat die hun toekwam en zij dien waardig waren of dat het wezen en de kracht van dien naam in hunne personen gevonden werd. Maar het is, zooals Mozes het altaar heeft genoemd: God, Mijn Hulp en andere dergelijke namen meer; al waren zij zoo niet bij de Joden in gebruik, toch strekte het om hen te voeden in de hope der zaligheid die hun was beloofd. Maar als Jezus Christus geopenbaard is en God Hem bij twee gelegenheden met zoo eervolle benaming heeft gesierd, zou zonder twijfel heden die naam, welken God zoo gewijd heeft, ontwijfd worden, het zou een niet te dragen Godslastering zijn, wanneer men de kinderen Jezus ging noemen. Laten we dan dat woord onthouden, maar anderzijds ook overwegen wat er staat: **G i j z u l t h e m n o e m e n**, terwijl vroeger de Maagd een gelijk bevel had ontvangen. Het is dus niet voldoende, dat God verklaart en met Zijn mond uitspreekt, dat Zijn Zoon, menschgeworden, Jezus moet heeten en als zoodanig erkenning moet vinden. Maar wij moeten onzerzijds Hem ook zoo noemen, d.w.z. dat wij Hem door het geloof daarvoor houden, en dat er zoo een wederzijdsche overeenstemming is tusschen wat God heeft uitgesproken en wat wij onzerzijds ook verklaren en betuigen. Deze twee dingen moeten wij dus bij deze schriftuurplaats wel acht slaan, nl. dat God de auteur is van den naam Jezus, maar dat Hij niet alléén wil spreken: Hij wil, dat wij met Hem samenstemmen en dat het onze roem zij: en dat wij volmondig verklaren, dat Hij waarlijk onze Zaligmaker is, dat wij daarop heelemaal rusten, dat Hij het is en Zijn genade, waaraan wij moeten verzadigd worden, gelijk Hij zegt: Ik zal u Mijn volk noemen, en gij zult antwoorden: Gij zijt onze God. Wij moeten dus leeren, onzen

Heere Jezus Christus als Zaligmaker aan te roepen en Hem in ons hart als zoodanig te erkennen; dat er een goede wortel des geloofs zij en wij zoo belijden met den mond en bekennen de goedheid van onzen God. Want dat is een aangename offerande, die een goede reuk verspreidt, wanneer wij betuigen, dat Hij niet tevergeefs heeft gesproken, maar dat wij gevoelen de kracht en de werking van alles wat Hij gezegd heeft en aannemen wat Hij ons heeft verklaard, alsof de zaak ons heelemaal duidelijk was, en geen betere zekerheid vragen dan Hem behaagde ons te leeren.

Ten slotte staat er, dat Hij Zijn volk zal zalig maken van hunne zonden. Daarin zien wij, dat deze naam onderwijzing meebrengt en dat het als een samenvatting van het Evangelie is. De papisten zullen voor dezen naam grooten eerbied hebben en zoovaak en telkens als men hem zal uitspreken, de muts van het hoofd nemen, de knieën buigen en alle andere dergelijke grimassen maken. Zij zullen er zelfs tooverspreuken van maken, zoodat, wanneer zij dien naam uitgeschreven bij zich hebben, het hun voorkomt als iets om God en de engelen en alle duivelen te bezweren. Zij halen hemel en hel door elkaar, en ondertusschen weten zij niet, wie dien naam aan onzen Verlosser heeft gegeven noch waarom, noch wat hij inhoudt en wat de vrucht is die wij ervan moeten ontvangen. Het is dus klinkklare domheid, ja een godslastering en bezoedeling van dezen heiligen naam. Wij onzerzijds hebben deze ceremoniën en bijgeloovigheden na te laten, wijl het malligheid is aan deze twee lettergrepen zich te hechten, en wanneer wij den naam van God uitspreken, moeten wij niet desgelijks doen. En nalatend zulke bijgeloovigheden, hebben wij de onderwijzing aan te nemen, die ons hier wordt gegeven, nl. dat het niet voldoende is te weten, dat Jezus Christus God en mensch is, maar wij moeten weten, met welke opdracht en voorwaarde Hij ons door God Zijn Vader is gezonden, welk Zijn ambt is en wat wij van Hem moeten hopen en wat Hij ons door het Evangelie heeft gebracht, nl. dat Hij ons verlost van onze zonden. Wel is waar, dat hier in de eerste plaats van het volk der Joden wordt gesproken, want het moest vanwege het recht der eerstgeboorte boven heel de rest der menschen den voorrang hebben. Maar nu is de middenmuur gebroken, zoodat dit ook voor ons geldt, dat wij verlost worden van de zonden, aangezien de Middelaar, die is verschenen, Zaligmaker heet. Hoe gaat deze bevrijding nu toe? Wij hebben te weten, dat onze Heere Jezus al onze lasten op Zich neemt. En inderdaad, Hij

heeft ze op Zich genomen, om onzentwil is Hij vervloekt en heeft betaald wat Hij niet schuldig was, om voor ons kwijtschelding te verwerven; Hij is het offer geworden om den toorn Gods te stillen en Hij heeft Zijn bloed vergoten om al onze bezoedeling en vlekken te wasschen en te reinigen. Ziet dan, hoe onze Heere Jezus Christus ons heeft verlost van onze zonden, zoodat wij niet langer schuldig gehouden worden voor God, wijl de zonden, die wij hebben bedreven, ons niet worden toegerekend, daar onze Heere Jezus Christus er volkomene en algeheele genoegdoening voor aangebracht heeft. En daarna moeten wij meteen van onze zonden door den H. Geest gereinigt worden. Want wij worden in deze vervloekte gevangenschap van Satan vastgehouden, dat wij slechts kunnen kwaad doen. Jezus Christus moet ons dus vrijmaken, zooals ook is Joh. 8 staat, dat zij, die door Hem bevrijd zijn, waarlijk vrij zijn. Ziet dan, hoe wij op tweeërlei wijze door Gods Zoon van onze zonden worden zalig gemaakt, nl. voorzoover de vergeving daarvan voor ons is verworven, dat wij met opgeheven hoofd voor God kunnen komen, wel wetend dat Hij onze zonden wil vergeten, zoo dat wij niet meer komen om voor Hem vervloekt te worden. En daarna in de tweede plaats, Hij haalt ons door Zijn H. Geest uit de dienstbaarheid, in welke wij verkeerden, aangezien onze Heere Jezus Christus zoo handelt, dat wij niet meer slaven der zonde zijn; en al woont de zonde nog in ons, dat zij toch in ons niet meer regeert, zooals Paulus daarover spreekt in het 6e hoofdstuk van den brief aan de Romeinen. Dit onderrecht hebben wij dus (zooals ik al gezegd heb) te putten uit dit Schriftgedeelte. Wanneer wij nl. willen, dat de genade van onzen Heere Jezus Christus ons ter zaligheid gedijt, moeten wij weten, waarom Hij ons door God Zijn Vader gezonden is; wij moeten het getuigenis van het Evangelie hebben, gelijk het ons door den engel gegeven is, en daarenboven (zooals dat al besproken is) leeren Hem aan te roepen als zoodanig, en bij Hem onze toevlucht te hebben. En dit is wel op te merken. Want a.s. Zondag hebben wij het Heilig Avondmaal te ontvangen, dat ons een onderpand is, dat de Zoon Gods zoo met ons vereenigd is, dat al Zijne goederen ons worden meegedeeld en Hij op Zich neemt al onze ellenden, om ons daarvan te ontlasten. Als wij die eenheid niet wel bevestigd hadden, helaas wat zou het met ons worden? Want wij zijn gedompeld in de diepte van verderf, allen zooveel als wij zijn, en er is geen hoop op een goede uitkomst, tenzij onze Heere Jezus Christus ons de hand reikt. Want wij kunnen van deze weldaden, die Hem door God den Vader zijn ge-

geven niet genieten, tenzij wij door het geloof in Zijn lichaam ingelijfd zijn en Hij ons Hoofd is en bijgevolg ook Zijn leven ons leven, Hij onze gerechtigheid is en wij onze zaligheid welverzekerd in Hem hebben, hoewel wij in ons slechts oorzaak van verderf waarnemen. Ziet dan, hoe wij nog te beter deze leer in beoefening kunnen brengen. En wanneer wij aanstaanden Zondag aan het Avondmaal komen, dan zij het niet om deze heilige tafel te bezoedelen, die ingezet is tot onze zaligheid. Want velen komen er, helaas, die niet weten, waarom zulk een sacrament is ingesteld, tot welken zegen het hun dient en welk profijt wij er uit ontvangen. Er zullen komen, die hun snuit aan deze tafel brengen. Maar het zal hun duur te staan komen, alzo het lichaam en bloed van onzen Heere Jezus Christus te hebben ontwijfd. Leeren wij dan dit heilig sacrament te ontvangen tot versterking van ons geloof, om altijd, meer en meer, verder te worden gebracht om te komen tot het hemelleven, om getrokken te worden uit de banden van Satan en zonde en dood. Leeren wij onzen Heere Jezus Christus aan te roepen en te verstaan, dat wij in Hem al de goederen zullen verkrijgen, die ons ontbreken; en dat wij, als wij Hem ontvangen, Hem Die alle volheid van genade bezit, alles zullen hebben om ons over te verblijden. Kortom, wij zullen ons reeds nu kunnen beroemen kinderen Gods te zijn, erfgenamen van Zijn Koninkrijk, ook al kruipen wij hier nog op de aarde en zijn zulke ongelukkige schepselen, als Gods Woord het ons voorhoudt en ieder het bij zichzelf moet kennen.